

Nemački NIJE bauk

DraganaAmarilis

Da li je nemački jezik bauk?

Noćna mora?

Nije sigurno!

A sve ono što ste želeli da znate a niste znali koga da pitate, naučićete ovde i u nekim sledećim postovima i e-knjigama, koje će biti napisane, kao i ova, na osnovu vaših pitanja i mailova.

Sadržaj

- 1. Učimo da čitamo nemački*
- 2. Kako se pravilno uči nemački jezik*
- 3. Pozdravi na nemačkom*
- 4. Imenice i rodovi*
- 5. Dani u nedelji*
- 6. Brojevi 1-20*
- 7. Kako postaviti pitanje – Fragewörter*
- 8. Wo-gde, pitanja za mesto radnje*
- 9. Hin i her u nemačkom jeziku, značenje i upotreba*
- 10. Upotreba wohin i woher*
- 11. Lične zamenice*
- 12. Negacija – nicht ili kein*
- 13. Sein – biti ili ne biti, pitanje je sad*
- 14. Glagol haben u nemačkom jeziku*
- 15. Slabi, jaki i nepravilni glagoli*
- 16. Present slabih glagola*

Bonus: 25 najčešće upotrebljavanih nemačkih imenica

1 Učimo da čitamo nemački

Eto sad, s neba pa u rebra, učimo i nemački!

Počinjemo sa čitanjem.

Nemačka azbuka

Nemački jezik je vrlo lak za čitanje i pisanje. Uostalom, Vuk Karadžić je bio nemački đak, pod uticajem nemačkog jezika je izvršio reformu srpskog.

Kako izgleda nemačka azbuka, vidimo na slici, ali ne bi bilo loše da je čujemo [das Alphabet](#) u originalu.

E sad zbog ovoga što sledi, verovatno bi se mnogi stručnjaci zgrozili, šta ja da im radim, a šta bi i oni radili na mom blogu.

Ä – dugo eeeee

Ü – izmedju u – i, više iiiii

Ö – izmedju o-e, više eeee sa skupljenim ustima

ß – oštro sss

ei – ai

eins = ains

eu – oi

deutsch = doič

ie – iiiiii

vier = viir

h –

nemo ha ne čita se, kada je ispred samoglasnika, daje mu dužinu; zehn = ceen

s – z

sechs = zechs

ch – h

acht = aht, onako grleno h

ck – k

Jacke = Jake

chs – ks

sechs = zeks

sch – š

Schule = šule

tz – c

Katze = Kace

tsch – č

tschüs(s) = či(u)s

sp – šp

Sport = Šport

st – št

Stunde = Štunde

v – f

Vater = Fater

z – c

zehn = ceen

2 Kako se pravilno uči nemački jezik

Samo bez panike. Nemački nije baš toliki bauk. Nije kao engleski jezik, vrlo lako se nauči čitanje i pisanje, sve sam vam **nacrta**la i napravila tabelu..

Ono što je za sada najvažnije, da se naviknete da redovno učite nove reči iz svake lekcije.

Tu smo!!! Kako se to uče nove reči???
Zajedno sa gramatičkim rodovima, koji ima svaka imenica u nemačkom jeziku.
Za one, koje interesuje lakše učenje rodova, postoji prečica, opisana u delu o imenicama i rodovima u nemačkom jeziku.

Da bi lakše naučili, provereni sistem je sledeći:

Učenje reči grupisanih po rodovima, kao u tabeli u prilogu.

Naviknite se da se nove reči uče tako što ćete ih grupisati po rodovima, najpre sve muškog, pa ženskog, srednjeg, redosled nije važan.

To je jedini način da se uđe u kontinuitet, kada je učenje nemačkog jezika u pitanju i da se izbegne gomilanje eventualnih problema.

Preporučuje se da pri tome koristite boje, ako pogledate isti sistem postoji i u nekim udžbenicima za 5. razred (pošto ih sad ima više, ne mogu da tvrdim da ih ima u svim) i kada se odlučite za boje, ne menjajte ih, lakše će biti upamćene – obično se uzme plava za muški, crvena za ženski rod, srednji zelena ili neka druha po izboru, ja sam odabrala, neutralnu sivu.

Naravno, ne morate ništa posebno da crtate, dovoljne su hemijske olovke u boji.

m – muški rod - der

der Arm-ruka

der Fuß- stopalo

der Hals-vrat

der Mund-usta

der Bauch-stomak

der Kopf-glava

der Finger-prst

f- ženski rod - die

die Hand-šaka

die Nase-nos

die Zunge-jezik

die Schulter-rame

n - srednji rod - das

das Bein-noga

das Knie-koleno

das Auge-oko

das Ohr-uvo

3 Pozdravi na nemačkom

Pozdravi predstavljaju sam početak učenja bilo kog stranog jezika. Pošto smo naučili da **čitamo i pišemo** sada je vreme i da se bar pozdravimo kako treba.

1. Begrüßung se odnosi na pozdravljanje prilikom susreta, upoznavanja, dolaska.

- **Guten Morgen**, dobro jutro, ćemo koristiti recimo od 7 do 11 h
- **Guten Tag**, dobar dan, od 11-12 h do 18h
- **Guten Abend**, dobro veče od 18h pa nadalje

Ako smo u situaciji da budemo formalni, recimo na poslu, uvek se prvi put koriste Herr und Frau uz prezime.

Ako zovete telefonom nemačku firmu čućete sledeće:

Firma: Monika, Guten Tag!

U manje formalnim pozdravljanjima, dovoljno je reci Morgen! Tag!

Zatim tu su pozdravi

- **Hallo**, ima tezinu naseg zdravo
- **Tschüs!** jos neformalnije, čao
- **Willkommen**, ako osetimo da je potrebno da pozelimo dobrodoslicu, ili **Herzlich Willkommen!** (bas onako od srca).

Kada dodje vreme za rastanak – **Abschied**, pozdrava ima raznih:

- **Auf Wiedersehen** - dovidjenja, **wieder**, ponovo; **sehen**, videti; dakle bukvalno kao i kod nas do ponovnog vidjenja

Ovaj pozdrav koristimo u svako doba dana, sem uveče, tada imamo opciju

- **Gute Nacht**, laku noć
- **Tschüß** je za manje formalne ristanke

Vazno: prilikom telefonskih razgovora, Nemci, kao veoma precizan narod, neće reći, dovidjenja, nismo se ni videli, nego pričali telefonom. **Reći ce do ponovnog slušanja**
- **Auf Wiederhören!**

Veoma čest pozdrav u svakodnevnoj komunikaciji je – **Grüß Gott**.

Glagol **grüßen** znači pozdraviti a **der Gott** je bog.

To je inače skraćeni pozdrav, koji je nekada glasio Es grüße dich Gott, što bi bila varijanta pozdrava u našem jeziku, koji je uglavnom nestao – **Bog ti pomagao**.

4 Imenice i rodovi

Ne volim nemački, nemački je težak jezik u odnosu na engleski – to bi bili neki uobičajeni komentari kod učenja nemačkog jezika. Ništa novo!

Kako nas na to podseća g. Peter Heinrich na svom odličnom sajtu easyDaF.de još je svojevremeno Mark Tven pisao o tome, kako je nemački grozan jezik sa svim tim svojim gramatičkim rodovima, podelama i ostalim komplikacijama.

Za razliku od Tvena, mi baš ne bi imali pravo da se puno bunimo, pošto je u našem, srpskom jeziku, gramatika mnogo, mnooooo-go teža.

Da pustimo sad to, da vidimo neke savete za lakše učenje rodova u nemačkom jeziku.

Na pomenutom sajtu, [tačnije ovde](#), postoje saveti, kako sebi olakšati učenje gramatičkih rodova imenica u nemačkom jeziku.

1. *Die Verteilung der Artikel macht keinen Sinn – es gibt also kein System! Das stimmt leider!*

2. *Wer deutsche Artikel lernen will, braucht ein Super-Gedächtnis ("wie ein Terminkalender"). Auch das stimmt! Und hier lernen Sie, dass Sie dieses Super-Gedächtnis bereits haben; Sie brauchen nur noch die richtige Technik!*

ili, ukratko:

1. Podela na rodove nema nikakvog smisla! To je tačno!

2. Ko želi da nauči gramatičke rodove u nemačkom jeziku, potrebna mu je neka vrsta super pamćenja!

Nije sve baš tako strašno (u suštini ista stvar je kada stranci uče naš jezik). Potrebna je samo prava i proverena tehnika učenja.

Doduše, Englezi imaju pravo da se ljute, kod njih nije takva situacija.

Prvo i osnovno pravilo je:

Rod je sastavni deo reči, dakle učiti novu reč, bez istovremenog učenja njenog roda, nema nikakvog smisla, kada je nemački jezik u pitanju.

Postoje naravno tri roda:

der – muški

die – ženski

das – srednji

die
der das

G. Heinrich ipak daje neke prečice za učenje:

Nomen mit diesen Endungen sind immer

maskulin (der): -or, -ling, -(i)smus, -ig

feminin (die): -ung, -keit, -schaft. (i)tät, -ik, ion, -heit, -ei

neutrum (das): -chen, -ma, -um, -ment, -lein, -tum

der – muški rod

Ako se imenica završava na:

- ig
- ling
- or
- (i)smus

onda je muškog roda.

Da bi to lakše zapamtili, pravimo kvazi-reč, koja glasi

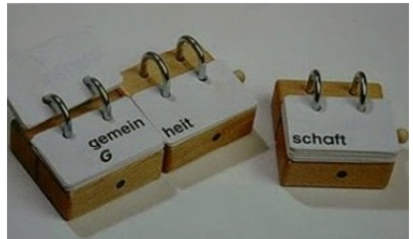
der Ig-ling-or-(i)smus

Ako se imenica završava na:

- heit
- ung
- keit
- ei
- shaft
- tion
- (i)tät
- ik

onda je **ženskog roda -die**, a kvazi reč je

die Heit-ung-keit-ei-schaft-tion-(i)tät-ik.

Ako se imenica završava na:

- tum
- chen
- ma
- ment
- um
- lein

onda je **srednjeg roda -das** a kvazi reč je:

das Tum-chen-ma-ment-um-lein

Naravno, postoje imenice, koje se ne završavaju ni na jedan od ponuđenih nastavaka.

Dakle, vraćamo se na prvo i osnovno pravilo, kada je učenje nemačkog jezika u pitanju, a to je da je rod sastavni deo reči i kao takva se reč mora naučiti. Ova podela je samo pomoćno sredstvo, pomaže da prepoznamo rod, kod velikog broja reči. Ako se ispišu ove kvazi-reči, kao memorijska kartica, vrlo brzo se pamte.

5 *Dani u nedelji*

Kako se kažu [dani u nedelji na engleskom](#) samo naučili, pisala sam o tome u 3 nastavka na blogu.

Da pređemo na dane u nedelji na nemačkom. Postoji puno sličnosti sa engleskim jezikom, u pitanju su germanski narodi, dele isto nasleđe, tradiciju, mitologiju.

1. **Montag** (čita se – montag)

Prvi dan u nedelji posvećen je Mesecu – **der Mond**

2. **Dienstag** (čita se diiinstag, ie=dugo i)

Neka tumačenja postoje da naziv potiče od grčke reči **dios**, koja može da se odnosi na božanstvo, kao pojam a i na Zeusa, kao vrhunskog boga. Odgovarajuće božanstvo u germanskoj mitologiji bi bio **Tiwaz**, (pogledaj [objašnjenje za utorak na engleskom](#) na blogu) , ali naziv samog dana je ostao prema grčkoj reči – dios.

3. **Mittwoch** (čita se mitwoh)

Kao i u našem jeziku, sreda znači sredinu nedelje – Mitte der Woche

4. **Donnerstag** (čita se donerstag)

Evo nama jednog pravog germanskog boga po imenu Donar, der für Blitz (grom, munja) und Donner (grmljavina) verantwortlich ist. Donar ili Thor ima svoj čuveni, magični čekić, zaštitnik je seljaka i pomoroca a i simbol zodijačkog znaka strelca.

5. **Freitag** (čita se freitag)

Freja, germanska boginja

O [boginji Freji](#) sam već pisala. Jedina dama u ovom društvu, koja se izborila za naziv dana u nedelji. Kao i Venera, i ona je bila boginja ljubavi.

Ime Freya nosi značenje gospodarica, snažna žena. **Die Frau** je savremena reč, koja vodi poreklo od imena ove boginje.

Freja nije bila boginja, koja je bila po meri hrišćanske crkve. Naprotiv, ona je bila oličenje predstave veštice po crkvenim kriterijumima. Bavila se magijom, njene kočije su vukle mačke, imala je čaroban ogrtač, koji joj je omogućavao da leti. Osim toga, ona definitivno nije bila verna žena. Kao zaštitnica ljubavi, ona je u ljubavi uživala, samim tim je imala i više partnera.

Freya – Himmelskönigin, Göttin des Mondes, der Sterne, der Erde und der Unterwelt, Göttin der Liebe, der Sexualität, der Schönheit, Göttin der Geburt und des Todes, der Fruchtbarkeit, des Schicksals, der Magie, Herrin der Katzen

Postoje tumačenja da je bila Odinova supruga i da je bila njemu verna, dok je on šarao, ali ima i suprotnih.

Donar, germansko božanstvo

6. **Samstag, Sonabend** (čita se zamstag, zonabend)

Samstag je dan posvećen Saturnu – Saturn-Tag,
dok je Sonabend veče uoči nedelje.

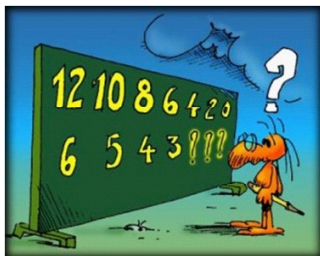
7. **Sonntag** (čita se zontag)

Ovo je dan posvećen suncu, još iz rimskog doba, kada je Sunce(njegove personifikacije)
bilo jedno od vrhunskih božanstava, dies solis, der Tag der Sonne.

Wochentage – dani u nedelji
der Tag – dan

Važno:

Svi dani u nedelji su muškog roda – der .

6 *Brojevi 1-20*

Počinjemo priču o brojevima a tu nema ništa komplikovano, bar nama neće biti, važno da ih pročitamo kako treba.

Danas pričamo o osnovnim brojevima
– **Kardinalzahlen**

Brojevi od 0 – 9 na nemačkom

Znam, znam, daću neku transkripciju, tj. kako se čita u zagradama, ali među nama, to baš nije pedagoški, nego, još jednom bitte, ili molim lepo, da se nauče pravila čitanja, nema ih mnogo.

0 = **null** – nul

1 = **eins** – ains

2 = **zwei** – cvai

3 = **drei** – drai

4 = **vier** – fiir (ie – znači dugo i)

5 = **fünf** – fuinf (ui -to je ono, kao namestiš usta za u a kažeš i)

6 = **sechs** – zeks (chs – ks)

7 = **sieben** – ziiben (ponovo ie – dugo i)

8 = **acht** – aht

9 = **neun** – noin

Sačuvaj bože, kad pogledam ovu traskripciju, ionako me svi kritikuju da vas kvarim, šta je tu je.

Brojevi od 10 -19 na nemačkom

Obrati pažnju! – 10 se nemačkom kaže zehn, znači svi brojevi, od 13 zaključno sa devetnaest na kraju imaju broj 10, zehn.

10 = **zehn** – ceen (h se ne čita, kada stoji samo, ali produžava samoglasnik)

11 = **elf** – elf

12 = **zwölf** – cvoelf /oe -namestiš usta za o a kažeš e)

13 = **dreizehn** – draiceen

14 = **vierzehn** – fiirceen

15 = **fünfzehn** – fuenfceen (vidi gore objašnjenje za broj 5)

16 = **sechzehn** – zeksceen -!! obrati pažnju nema s iz boja 6 sechs

17 = **siebzehn** – ziibceen -!!obradi pažnju sieben je skraćen, nema en

18 = **achtzehn** – ahtceen

19 = **neunzehn** – noinzeen

i za kraj

20 = **zwanzig** – cvancih

A sad na učenje, tj. uvežbavanje. Evo lepe [igrice](#) – na posao. Pritisni **start** u gornjem desnom uglu, pojaviće se napisan boj a ti nađi, koji je to broj.

7 Kako postaviti pitanje – Fragewörter

Ako želimo da postavimo pitanje na nemačkom jeziku, imamo dve mogućnosti, tj. možemo da postavimo

- **ja-nein Fragen**, pitanja na koja ćemo dobiti potvrdu, da ili ne

- **W-Fragen** ili direktna pitanja

Da bi postavili **W-Fragen**, potrebno je da znamo **W-Fragewörter**, tj. upitne reči na nemačkom.

Fragewörter, upitne reči su vrsta reči, koje mi svrstavamo u nelične zamenice, upitno -odnosne (ko,šta, koji, kakav).

U nemačkom jeziku imamo malo društvanice, zvano W – upitne reči, sve počinju sa W.

1. Wer -ko

Važno- zbog velike prisutnosti engleskog jezika, većina ima problem da zapamti da Wer na nemačkom **ne znači gde i da nema veze sa engleskim where.**

Wer geht jeden Tag mit Freunden ins Café? Ko svakog dana ide sa prijateljicom u kafić?

Wer je upitna reč, koja se deklinira, menja po padežima u nemačkom.

Fragewörter

was wo

wer wen

wie wem

warum wann

wohin

Genitiv -**Wessen** - čiji

Wessen Buch ist das? – **Čija** je ovo knjiga?

Dativ – **Wem** – kome

Wem gehört dieses Buch? – **Kome** pripada knjiga?

Akuzativ – **Wen** - koga

Wen will er sehen? **Koga** će on videti?

WO?

2. Was – šta

Was sagen Sie? - **Šta** kažete?

Pitanja sa dativom, kod upitne reči šta su posebna priča, pošto se was kombinuje sa predlogom i dobijamo nove upitne reči -Woran, Womit, kao što rekoh to je posebna tema.

3. Wo – gde

Traži odgovor u **dativu**.

Važno! – nemački jezik striktno razlikuje **wo-gde** – mirovanje od **wohin-kuda** – kretanje, što se u srpskom jeziku izgubilo.

Wo bist du? – **Gde** si ti?

4. Wohin – Kuda

Traži odgovor u akuzativu i ide sa glagolima, koji označavaju kretanje.

Wohin gehst du? – **Kuda** ideš?

5. Woher -odakle

Woher kommst du? **Odakle** dolaziš?

6. Wann – kada

Wann bist du geboren? – **Kada** si rođen?

7. Warum – zašto

Warum kommst du nicht? – **Zašto** ne dolaziš?

8. Wie – kako

Wie heisst du? - **Kako** se zoveš

Wie se mnogo upotrebljava u kombinacijama i onda dobija novo značenje – Wie lange – koliko dugo, Wie viel - koliko...

Wo?
Wohin?
Wann?
Wer?
Wie?
Was?
Warum?
Weshalb?

Izgleda strašno na početku, ali nije to baš tako, evo malo da vežbamo, pa ćete videti:

[vežba br.1](#)

[vežba br.2](#)

[vežba br.3](#)

8 *Wo-gde, pitanja za mesto radnje*

Započeli smo temu – kako postaviti pitanje na nemačkom jeziku, [Fragewoerter](#). Jedna od prvih lekcija na tu temu su pitanja, koja postavljamo za mesto, **Ort** i pravac, **Richtung**.

Mala digresija vezana za srpski jezik:

- **šta je pravilno – Gde ili kuda ideš?**

Kada sam ja išla u školu, a to je bilo jako davno, u prošlom veku, ako je neko u pismenom zadatku iz srpskog jezika, napisao – Gde ideš?, dobijao je keca kao vrata.

Zašto! Zato što je pravilno reći kuda ideš, tj za **kretanje** se koristi pitanje **kuda** a za **mirovanje gde**.

Ne znam, kako danas stvari stoje, samo znam da ne pamtim, kada sam čula da neko od mlađih keže – Kuda ideš?

E pa u nemačkom jeziku ne sme da bude takve greške. Tačno se mora napraviti razlika i znati se šta pitamo za ranju, koja je vezana za mirovanje ili za kretanje.

- Gde se na nemačkom kaže Wo

wo? – Position

Najčešća upotreba uz sledeće glagole, tj. gde je nešto ili neko, gde se nalazi, sedi, stoji

sein
liegen
sitzen
stehen

Wo bist du? mesto, gde si ti?

Wo bist du geboren? Gde si rođen, opet mesto.

Wo studierst du? Gde studiraš?

Ako u odgovoru koristimo **vlastitu imenicu**, to bi izgledalo ovako:

Wo bist du geboren? In Berlin.

Nema nikakvog člana, ima izuzetaka, kada u nazivu samog mesta ili države postoji član.
(die Schweiz, die Türkei)

Ali kada su zajedničke imenice u pitanju član je obavezan i to je ono što nam komplikuje život, kada je nemački jezik u pitanju, rodovi su gramatički, kao i u srpskom, tako da se uz svaku reč mora znati i kog je roda.

Wo ist der Käse? Gde je sir?

Im Kühlschrank. U frižideru.

Ispred zajedničkih imenica, odgovor na pitanje wo je uvek u dativu.

Muški rod – **der** dativ – **dem**

Srednji rod – **das** dativ – **dem**

Ženski rod – **die** dativ – **der**

Sad malo primera iz udžbenika za 6. razred.

der Markt – pijaca

die Metzgerei – mesara

Pijaca je otvorena, vidimo nebo, znači kažemo, kao i na srpskom, mi se nalazimo na pijaci:
auf **dem** Markt

Mesara je zatvorena zgrada, ulazmo unutra, mi smo u mesari
in **der** Metzgerei

ali – Važno! -

der Blumenladen, prodavnica cveća, cvečara

u cvečari je:

im Blumenladen

in+dem(muški i srednji rod) = im

Ostale mogućnosti, tj. predlozi za odgovor na pitanje gde – Wo bi bile:

ab, bei, gegenüber,

von ... aus, zu Hause .

9 *Hin i her u nemačkom jeziku, značenje i upotreba*

Posle **Wo-** gde, da krenemo dalje ne možemo, pre nego što objasnimo rečce **hin** i **her**.
Najpre moramo sebi da stvorimo sliku u glavi.

Ako se mi nalazimo, stojimo na jednom mestu, tačka A i posmatramo svet oko sebe, imamo dva osnovna pravca kretanja:

1. Kretanje ka nama

- sve što se kreće, dolazi odnekuda prema nama, se u nemačkom određuje sa ovom malom rečcom **her**

Von oben **her** fällt Licht in den Raum, svetlo nam dolazi odzgo u ovoj prostoriji.

U našem jeziku u suštini, **her**, nije uvek prevodivo, niti postoji potpuno ekvivalentna reč. Najčešće je to ovamo, ali se vrlo često ne prevodi, već je dovoljno značenje u samom glagolu.

U navedenom primeru, **her** konkretno nije prevedeno nijednom posebnom reči.

Zato je potrebno obratiti pažnju na ovu upotrebu, nemački jezik je veoma precizan, kada definiše pravce kretanja a ovo im je glavna ispomoć.

Her damit! Ovamo sa tim, bi bio neki bukvalni prevod, mada ćemo mi pre reći, daj mi, bre, to.

Nemac kao Nemac, precizno će definisati to kretanje, znači nešto se daje nama, ide pravac kretanja(davanja) prema nama.

Von Westen **her** – sa zapada (naravno, pravac prema nama)

Ili kretanje, uslovno rečeno, ne mora da bude **prostorno**, nego po **vremenskoj** osi:

Wie lang ist das **her**? Od kada to traje? – nešto krenulo da se dešava u prošlosti pa se nastavlja do sadašnjeg trenutka, tačka A, naše mesto, gde smo zauzeli busiju sa početka posta.

2. Kretanje od nas

- sve što ide od nas u svet, u bolji život, u budućnost, ima odrednicu **hin**..

Nach Süden **hin**! – na jug, Nemci leti svi idu na jug, znači iz Nemačke, gde se nalaze, naša tačka A, odatle prema jugu

ili temporalna(vremenska) upotreba:

Bis zu meinem Geburtstag ist es noch so lange **hin**! Do mog rođendana, nema još puno, znači od danas, od pozicije gde smo, ka budućnosti.

A sad malo da vežbamo, mada je ovo **vežba** za one malo naprednije, zbog vokabulara.

Ide otprilike ovako:

Stoji čika na prozoru stana na trećem spratu i dere se na nekoga dole, viče.

Dole stoji Herr V. i i baci pogled od sebe na gore, treći sprat,, itd, skapirali ste, možete sad da vežbate sami. Važno je utvrditi početnu poziciju.

10 Upotreba wohin i woher

Wohin - kuda

Pošto smo razjasnili smisao rečca **hin i her** u nemačkom jeziku, kao i upotrebu značenje upitne reči **wo-gde**, nastavljamo sa novim pitanjima.

Bavimo pravcima ili kretanjem, tj, **glagolima kretanja**.

Ako želimo da znamo **kuda neko ide**, kuda se zaputio – od nas pa nadalje, u nepoznatom pravcu, onda ćemo postaviti pitanje

Wohin - wo+hin

Wohin gehst du?- alo, kud si pošao?

Wohin führt diese Straße?

Wohin wird das führen?

Znači, još jednom, neophodni su glagoli kretanja, pošto pitamo određeno za pravac kretanja, koji od nas ide prema neizvesnim daljinama, bilo prostornim, bilo vremenskim, a mi svojim pitanjem wohin želimo da saznamo cilj tog kretanja.

Woher - odakle

Wo+her = woher, odakle

Pitamo odakle je nešto krenulo i stiglo do nas, znači odakle si došao.

Woher kommst du ?

Ali, woher se prilično poklapa sa upotrebom našeg pitanja, odakle i kada se ne radi o glagolima kretanja.

Woher wissen Sie das? – Odakle (otkud to znate)?

Woher sind Sie? -odakle ste?

Woher hast du das? – Odakle ti to.

Sada je vreme da uvežbamo sve, ovo gore pomenuto, wohin, woher i wo.

[vežba br.1](#)

[vežba br.2](#)

[vežba br.3](#)

[vežba br.4](#)

11 Lične zamenice

Šta je lepo kod učenja nemačkog jezika – pa to što ima mnogo više zajedničkog sa srpskim jezikom nego engleski. Uzmimo na primer padeže. Nemački je tu na pola puta ima ih 4.

Šalim se malo, da pretrčimo i preko ove, današnje teme - **lične zamenice u nemačkom jeziku**.

Padež	Singular-jednina					Plural-množina		
	1.lice <i>ja</i>	2. lice <i>ti</i>	3. lice			1.lice <i>mi</i>	2.lice <i>vi</i>	3.lice oni <i>Vi-persiranje</i>
			Maskulin <i>on</i>	Feminin <i>ona</i>	Neutral <i>ono</i>			
Nominativ	ich	du	er	sie	es	wir	ihr	sie/Sie
Akkusativ	mich	dich	ihn	sie	es	uns	euch	sie/Sie
Dativ	mir	dir	ihm	ihr	ihm	uns	euch	ihnen/Ihnen
Genitiv	meiner	deiner	seiner	ihrer	seiner	unser	euer	ihrer/Ihrer

Sve sam vam nacrtala, baš je lepo i plavo
Idemo redom sa objašnjenjima.

Personalpronomen -Lične zamenice

Osnovne karakteristike su:

1. lica – **Personen**
2. Jednina (**Singular**) i množina (**Plural**), broj
3. Padež – Casus (**Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv**)

Jednina:

1. **Ich = ja**

Prvo lice jednine, ja- ich, to je onaj ko govori ili Sprecher

2. **du - ti**

Prisno obraćanje, tzv. **Du-Form** je u nemačkom malo striktnije nego kod nas, to je za drugare i porodicu.

3. **er - on**
sie - ona
es - ono

Množina:

1. **wir - mi**
2. **ihr - vi**
3. **sie - oni**

Persiranje = **Sie - Vi**

Važno!

Problem je sie, koje kao zamenica može da se odnosi, tj da bude **ona** i **oni**, a kada se piše velikim slovom onda je to **Vi**. Razlikujemo da li je ona u pitanju ili oni, preko glagola tj. različitih ličnih nastavaka. Doći ćemo i dotle.

Ostalo, promena po padežima, vam je nacrtana i lepo obojena u tabeli, pa izvolite.

12 Negacija – nicht ili kein

Pitanje glasi – kako odrediti kada se u nemačkom jeziku upotrebljava negacija **nicht** a kada **kein**.

Objašnjenja su veoma opširna, ali ja se neću držati gramatičkih pravila i daću vam jednostavne odgovore.

U nemačkom jeziku postoje 2 načina, na koja možemo izvršiti negaciju a to su:

- **nicht**
- **kein**

Ich höre dich **nicht**.

Ich habe **kein** Geld.

Sie ist **nicht** hier.

Er hat **keine** Schwester.

Kein je, mogli bismo reći, da bude jasnije, negativni, neodređeni član, pa ćemo lepo sve shvatiti koroz primere:

Deklinacija - promena po padežima, neodređenog člana

	Muški rod	Ženski	Srednji	Plural
Nominativ	ein	eine	ein	–
Genitiv	eines	einer	eines	–
Dativ	einem	einer	einem	–
Akkusativ	einen	eine	ein	–

Dakle, **važno!**- prosto i jednostavno, ako u rečenici imamo imenicu sa neodređenim članom ili ako je imenica u množini bez ičega, pošto neodređeni član nema oblik u množini, pri negaciji takve rečenice, koristićemo negaciju kein.

Das ist **ein** Haus. Das ist **kein** Haus.

Ich habe **eine** Schwester. Ich habe **keine** Schwester.

Er hat **einen** Hund. Er hat **keinen** Hund.

Primer imenica u množini, znači bez neodređenog člana -

Wir verkaufen Autos. Wir verkaufen **keine** Autos.

U ostalim slučajevima, nije teško zaključiti, koristimo **nicht**:

glagol - negiramo radnju

Ich schlafe. Ich schlafe **nicht**.

pridev negiramo opis kuće, stara, nije stara

Das Haus ist alt. Das Haus ist **nicht** alt.

prilog kako voze, brzo ili ne!

Sie fahren schnell. Sie fahren **nicht** schnell.

Važno!! – Vlastitu imenicu uvek negiramo sa nicht.

Das ist Ana. Das ist **nicht** Ana.

imenicu sa određenim članom

Das ist der Professor. Das ist **nicht** der Professor.

Imenicu sa prisvojnomo zamenicom ispred nje.

Das ist meine Freundin. Das ist **nicht** meine Freundin.

Nije uopšte komplikovano. Sve to isto lepo nacrtavamo sa tabelama imate na [ovom sajtu](#), pa proučavajte malo, ko zna šta ćete još korisno pronaći.

U međuvremenu, [vežbajte](#).

13 *Sein – biti ili ne biti, pitanje je sad*

Glagol **sein** (čita se zain), je jedan od osnovnih glagola u nemačkom jeziku. Ima dvostruku funkciju, kao **pomoćni glagol** (za građenje vremena) i kao **glavni glagol**, nosioc značenja - **biti**.

Pripada grupi nepravilnih glagola – gehört zu der Gruppe der unregelmäßigen Verben. Znači konjugacija (promena ovog glagola po vremenima) se **mora** dobro naučiti i tu nema pomoći.

Kao pomoćni glagol neophodan je za građenje **perfekta glagola kretanja** (sam sa sobom pravi perfekt, iako ne znači kretanje) ali o tome drugom prilikom.

Glagol sein – konjugacija

Präsens

ich bin
du bist
er ist
wir sind
ihr seid
sie sind

Präteritum

ich war
du warst
er war
wir waren
ihr wart
sie waren

Perfekt

ich bin gewesen
du bist gewesen
er ist gewesen
wir sind gewesen
ihr seid gewesen
sie sind gewesen

Plusquamperfekt

ich war gewesen
du warst gewesen
er war gewesen
wir waren gewesen
ihr wart gewesen
sie waren gewesen

Futur I

ich werde sein
du wirst sein
er wird sein
wir werden sein
ihr werdet sein
sie werden sein

Futur II

ich werde gewesen sein
du wirst gewesen sein
er wird gewesen sein
wir werden gewesen sein
ihr werdet gewesen sein
sie werden gewesen sein

Kao glagol sa svojim punim značenjem, koristi se kod:

Predstavljanja, pozicija, mesto na kome se nalazimo, kao imeniski deo predikata

Wer bist du? (Ko si ti)
Was sind Sie von Beruf? (Šta ste po zanimanju)
Wo bist du? (Gde si ti?)
Du bist krank. (ti si bolestan)
Ich bin Amarelis.

14 Glagol haben u nemačkom jeziku

Drugi, podjednako važan glagol, sa kojim se mora započeti učenje nemačkog jezika je glagol **haben**.

Kao i glagol sein, koristi se kao **pomoćni glagol, Hilfsverb**, za građenje složenih glagolskih vremena (perfekat) i kao **glagol, nosilac značenja, Vollverb – imati**, posedovanje nečega.

Glagol haben - konjugacija

Prezent

Obrati pažnju na 2 i 3 lice jed, osnova se razlikuje

ich	habe
du	hast
er	hat
wir	haben
ihr	habt
sie	haben

Preterit

*1 i 3 lice jednine su identični u preteritu

ich	hatte
du	hattest
er	hatte
wir	hatten
ihr	hattet
sie	hatten

Perfekt

!!!! Perfekat glagola kretanja i promene stanja se gradi sa sein

ich	habe	gehabt
du	hast	gehabt
er	hat	gehabt
wir	haben	gehabt
ihr	habt	gehabt
sie	haben	gehabt

Pluskvamperfekt

ich	hatte	gehabt
du	hattest	gehabt
er	hatte	gehabt
wir	hatten	gehabt
ihr	hattet	gehabt
sie	hatten	gehabt

Futur I

ich	werde	haben
du	wirst	haben
er	wird	haben
wir	werden	haben
ihr	werdet	haben
sie	werden	haben

Futur II

ich	werde	gehabt	haben
du	wirst	gehabt	haben
er	wird	gehabt	haben
wir	werden	gehabt	haben
ihr	werdet	gehabt	haben
sie	werden	gehabt	haben

er hat
Sie haben
sie hat
du hast
es hat
wir haben
ihr habt
sie haben
ich habe

15 Slabi, jaki i nepravilni glagoli

- Slabi glagoli u nemačkom jeziku

<u>Infinitiv</u>	<u>Präteritum</u>	<u>Partizip Perfekt</u>
<u>lern-en</u>	<u>lern-te</u>	<u>ge-lern-t</u>
<u>mach-en</u>	<u>mach-te</u>	<u>ge-mach-t</u>

U slabe glagole u nemačkom jeziku, spadaju oni glagoli, koji su slabi u smislu da nemaju neku svoju specifičnost, nego se povinuju pravilima konjugacije.

Dakle, sve po pravilima.

Glagol npr. **lernen** je oblik u infinitivu, skinemo mu nastavak **-en** i dobijemo osnovu, u ovom slučaju , **lern-**, na koju sad redom dodajemo sve što je potrebno, nastavke za vremena, prefiks ge- za pratican perfekta.

spielen spielt spielte gespielt

kaufen kauft kaufte gekauft

Jaki glagoli u nemačkom jeziku

Infinitiv ge-.....-(e)t		Infinitivge-.....t	
kaufen wohnen arbeiten antworten	gekauft gewohnt gearbeitet geantwortet	auspacken	ausgepackt
Infinitiv ge-.....-en		Infinitivge-.....-en	
finden sehen schreiben treffen trinken essen geben	gefunden gesehen geschrieben getroffen getrinken geessen gegeben	anrufen einlanden mitnehmen ausleihen eintragen einschlafen auffallen	angerufen eingelanden mitgenehmen ausgeleihen eingetragen eingeschlafen aufgefallen

Jaki glagoli su oni, kod kojih prilikom konjugacije dolazi do promene osnovnog vokala, samoglasnika.

beginnen beginnt beg**ann** beg**onnen**
fliegen fliegt fl**og** gefl**ogen**
fah**ren** fähr**t** fu**hr** gefa**hren**

Promena osnovnog vokala kod konjugacije glagola se naziva **Ablaut**.

Postoji 7 klasa jakih glagola i u okviru svake klase, postoji pravilo kod promene osnovnog vokala ili Ablauta.

Primer glagola iz iste klase:

singen – sang – gesungen
trinken – trank – getrunken
finden – fand – gefunden

Mnogo je veći smor, učiti pravila svih 7 grupa, pa onda glagole, koje se konjugiraju u okviru njih, nego jednostavno nabubati promenu potrebnih glagola.

Pažnja!

U participu perfekta, jaki glagoli dobijaju nastavak -en.

- **Nepravilni ili mešoviti glagoli u nemačkom jeziku**

Nepravilni glagoli su glagoli, koji kombinuju prilikom konjugacije pravila slabih i jakih glagola.

rennen rennt **rannte gerannt**

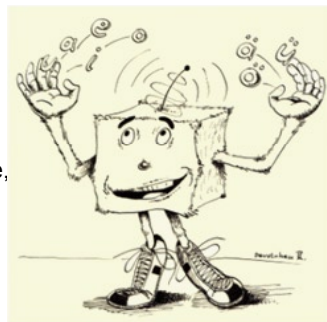
kennen kennt **kannte gekannt**

Znači, rennen u infinitivu, ablaut u preteritu, promena vokala e u a – rannte, u perfektu opet ablaut e se promenilo u a, ali nastavak **!obrati pažnju!** za građenje perfekta je -t.

To je ta nepravilnost ili mešovitost.

Često je u pitanju kombinacija 2 glagola, koji su se razvitkom jezika spojili u jedan i tako sad imamo i dodatne nepravilnosti.

bringen bringt brachte gebracht

16 *Prezent slabih glagola*

Počinjemo sa osnovnim vremenom, bolje rečeno prvim vremenom, koje se uči, a to je prezent.

Pošto nam je već poznato da u nemačkom postoje slabi i jaki, kao i treća grupa, koju neki zovu mešoviti a neki nepravilni glagoli, sada ćemo se baviti samo pravilima za prezent slabih glagola.

Vrlo je jednostavno:

Na infinitivnu osnovu (dobijamo je kada odbijemo nastavak - en) dodajemo nastavke za prezent:

Infinitiv (Grundform): **lern|en**

Präsensstamm

Infinitivendung

Jednina		Množina	
1.	ich -e	1.	wir -en
2.	du -st	2.	ihn -t
3.	er sie -t es	3.	sie -en

Persiranje: Sie **-en**

spielen + nastavci

ich spiele
du spiel**st**
er spiel**t**

wir spielen
ihr spielt
sie spielen

Sie spielen

leben

haben

ich	lebe
du	lebst
er/sie/es	lebt
wir	leben
ihr	lebt
sie/Sie	leben

ich	habe
du	hast
er/sie/es	hat
wir	haben
ihr	habt
sie/Sie	haben

essen

dürfen

ich	esse
du	isst
er/sie/es	isst
wir	essen
ihr	esst
sie/Sie	essen

ich	darf
du	darfst
er/sie/es	darf
wir	dürfen
ihr	dürft
sie/Sie	dürfen

Malo izuzetaka, više kao varijacija na temu:

1. Ako se glagoli završavaju na **-(e) rn(wandern)** i **-(e) ln(entwickeln)** onda brišemo samo nastavak - n

ich	wandere
du	wanderst
er	wandert
wir	wandern
ihr	wandert
sie	wandern

2. Ako se infinitiva osnova završava na **d, -t,** ili **-m** ili **-n,** onda ubacujemo **-e** ispred ličnih nastavaka.

Ich arbeite
du arbeitest
er arbeitest
itd.

3. Glagoli čija se osnova završava na **-s, -ss, -ß, -x,** ili **-z** samo u **2.licu jednine** dodajemo umesto nastavka – st, samo nastavak **-t**:

brem**sen** - du brem**st**

hei**ßen** - du hei**ßt**

box**en** - du box**t**

Malo da se provežba i to je to.

Bonus:

25 najčešće upotrebljivanih nemačkih imenica:

Preuzeto sa sajta

<http://www.vistawide.com/german/german.htm>

1. **das Jahr, -e** godina
2. **das Mal, -e** puta, kao učestalost, jedes Mal, svaki put
3. **das Beispiel, -e** primer
4. **die Zeit, -e** vreme
5. **die Frau, -en** žena, supruga, gospođa
6. **der Mensch, -en** čovek, ljudsko biće
7. **das Kind, -er** dete
8. **der Tag, -e** dan
9. **der Mann, -er** muškarac
10. **das Land, -er** zemlja, država
11. **die Frage, -n**, pitanje
12. **das Haus, -er** kuća
13. **der Fall, -e** pad, slučaj
14. **die Leute (pl.)** ljudi
15. **die Arbeit, -en** posao, rad
16. **das Prozent, -e** procenat
17. **die Hand, -e** šaka
18. **die Stadt, -e** grad
19. **der Herr, -en** muškarac, gospodin
20. **der/das Teil, -e** deo
21. **das Problem, -e** problem
22. **die Welt, -en** svet
23. **das Recht, -e** pravo, zakon
24. **das Ende, -n** kraj
25. **die Million (Mio.), -en** milion

